

Галина Стельмашук. Лондон, 2013 р.

10 травня 2013 р. завідувач кафедри Історії і теорії мистецтва ЛНАМ відзначила 70-ліття виставкою своїх праць у Музеї ЛНАМ. Від імені членів кафедри і всіх колег вітаємо з ювілеєм. ***Бажаємо Галині Григорівні міцного здоров'я, нових успіхів, нових праць і публікацій. З роси й з води!...***

Галина СТЕЛЬМАЩУК,
доктор мистецтвознавства,
професор, член-кореспондент
НАМУ

**КРИТИКА НА
КРИТИКУ: ПРОБЛЕМИ
І ЗАВДАННЯ
ХУДОЖНЬОЇ КРИТИКИ
У МИСТЕЦЬКОМУ
ПРОЦЕСІ ХХІ СТОЛІТТЯ**

***Анотація.** У статті розглядається стан сучасної художньої критики та ставиться питання про піднесення її активності й підвищення ролі в мистецькому процесі.*

***Ключові слова:** художня критика, жанри, наукові критерії, аналітичність, професійність.*

***Аннотация.** В статье рассматривается состояние современной художественной критики, поднимаются вопросы усиления её активности и повышения роли в художественном процессе.*

***Ключевые слова:** художественная критика, жанры, научные критерии, профессионализм.*

***Annotation.** The article considers the conditions of modern art criticism and the question about the rise of its activities and increasing role in the artistic process.*

***Keywords:** art criticism, genres, scientific criteria, analyticity, and professionalism.*

Критика – це не тільки інструмент оцінки творів мистецтва. Вона є важливим фактором формування художнього процесу, сприяє розвитку мистецьких явищ у цьому процесі, підтримуючи або заперечуючи окремі з них. Художня критика зайняла міцну позицію посередника між художником і глядачем, а в ширшому розумінні суспільством. Настав час, коли вже не випадає нам, за давньою звичкою, називати мистецтвознавство (і художню критику як його складову) молодого наукою, виправдуючи тим свої недоліки, недопрацювання, а часом і позиції. Пора усвідомити наукову чинність та відповідальність нашої науки як в колі інших наук, гуманітарних передовсім, так і свою окремішню – перед мистецтвом та художньою творчістю взагалі. У зв'язку з цим зростають наукова значущість і суспільна місія художньої критики, розширюється сфера її діяльної практики як наймобільнішого підрозділу мистецтвознавства, покликаного бути своєрідним двигуном художнього процесу і, дозволюючи собі термін з іншої сфери побутування, службою захисту художньої творчості, художніх творів мистецтва і мистецьких пам'яток. Це викликає підвищені вимоги до самої художньої критики, що мають відчувати в першу чергу самі критики.

Українські мистецтвознавці і критики в перші ж роки незалежності України активно включилися у велику, фактично державну, справу повернення в Україну художніх цінностей та творчого доробку й імен митців, які в час т. зв. соціалістичної революції в Росії та двох світових воєн були насильницьки відірвані від Батьківщини, але продовжували жити й творити на еміграції, не забуваючи, хто вони і звідки. Повернення Україні імен і творчості митців-емігрантів вже склало значну кількість мистецтвознавчих публікацій. З блискучими за виконанням і реакцією на виклик часу книгами виступили відомі вчені мистецтвознавці Олександр Федорук [1], Дмитро Степовик [2], Олесь Нога [3], Роман Яців [4], Ростислав Шмагалю (окремий розділ його праці “Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX ст.: структурування, методологія, художні позиції присвячений т. зв. “таборовому мистецтву”, що творилося у таборах для переміщених осіб з перших же днів еміграції і створення цих таборів) [5], Валентина Рубан [6] та інші. Характерно, що дослідники обрали відповідний обставинам і справі

популяризації творчості раніше невідомих в Україні митців жанр художньої критики – нариси життя і творчості відомих за рубежом митців-українців. Нариси вилилися у великі книги. Вчені-мистецтвознавці надзвичайно збагатили свої нариси елементами художнього аналізу. На основі такої солідної інформативної бази та власних спостережень і досліджень автор цих рядків уклала перший випуск посібника для студентів художніх вузів “Українські митці у світі. Матеріали до історії українського мистецтва ХХ ст.” (7).

Робота з повернення в історію українського мистецтва імен художників зпоза меж Батьківщини продовжується, але й наявних матеріалів достатньо, аби зрозуміти, що їх діяльність на зарубіжжі набула характеру повноцінного мистецького процесу, українського за своєю формотворчою і образотворчою сутністю. Погодимося, що це унікальне явище в світовій художній практиці, яке окрім об’єктивних причин, зумовлених способом життя в країнах еміграції, слід віднести і на рахунок художньої критики як своєрідного виду творчої діяльності. Саме мистецтвознавці і критики, серед яких годиться назвати перш за все Вадима Щербаківського і Володимира Січинського і на еміграції продовжували свою мистецтвознавчу працю, віддавали багато сил художній критиці, ще й освітній та організаційній діяльності. Самі ж художники відчули консолідаційну силу художньо-мистецької критики і в умовах явної її недостатності самі взяли за цю справу, створивши свої друковані органи і наповнюючи їх своїми статтями, інформаціями, рецензіями тощо. Критиками виступили відомі художники Павло Ковжун, Святослав Гординський, Іван Кейван, Любомир-Роман Кузьма, Богдан Стебельський, Богдан Певний, Петро Андрусів, Петро Мегик, Володимир Попович та інші. Список можна продовжувати, але й сказаного достатньо, щоб переконатися, що художня критика – потужна і незамінна, єдина зброя, яка в найкритичніших умовах виявляє свою направлену дію на збереження і одночасно примноження творчих сил мистецтва для досліджень теоретичного осмислення українського мистецького процесу в контексті загального – європейського і світового. Вже тільки на основі названих тут публікацій очевидно, що український мистецький процес має свої надзвичайні особливості, нав’язні йому позамистецькими світовими подіями початку минулого

століття. Він був глибоко травмований революціями і війнами і врешті насильницьки розірвані на дві течії. Розмежований державними кордонами і навіть на довший час “залізною завісою” вони існували паралельно, хоч умови перебігу мистецьких процесів в Україні і поза її межами радикально відрізнялися. Якщо на еміграції художник мав дбати про своє фізичне виживання, а в справі художньої творчості не знав над собою насильства, користувався свободою творчості, то в Україні все було з точністю до навпаки. Хоч 20-ті роки ХХ ст. в Україні позначилися післяімперським розкріпаченням національного мистецтва і у Києві була створена давно омріяна українцями Українська Академія Мистецтв, в якій без напруги сформувався блискучий викладацький склад з українських художників, хоч вирвалося на волю вирування художніх ідей і появилися різні гуртки, групи, об’єднання, асоціації художників, які поспішали задекларувати свої ліві і ще лівіші, революційні і ще революційніші погляди на мистецтво і творчість, та все припинилося враз при владі “вождя народів”, проведення ним насильницької колективізації і остаточного встановлення тоталітарного режиму. Не буду наводити ні фактів, ні їх пояснень: вони відомі і тяжкі. Скажу тільки, що нині в Україні йде процес повернення забутих, чи в цьому випадку точніше сказати заборонених, приречених на забуття імен. Показником є знов публікації мистецтвознавців і критиків. Перерахувати їх у статті нема можливості. Назву лиш деякі для прикладу: “Українські мистці Парижа. 1900-1939” Вікторії Сусак (8), “Українські авангардисти як теоретики і публіцисти” упорядники Дмитро Горбачов, О. Палета, С. Палета (9), “Школа Михайла Бойчука. 37 імен” Ярослава Кравченка (10) “Мистецтво ХХ століття. Український шлях” Ореста Голубця (11), “Рання графіка Святослава Гординського 1920 – 1930 роки” Любові Волошин (12). Спеціально звернім увагу на книгу Сергія Побожія “З історії українського мистецтвознавства”, присвячену найдавнішій в Україні харківській університетській школі мистецтвознавства (13). В ній автор висвітлює події жовтня трагічного 1933 року, коли одночасно було заарештовано всю харківську секцію кафедри мистецтвознавства, а згодом до них долучили Ф. Ернста і Ф. Шміта, сфабрикувавши справу “про контрреволюційну організацію” під назвою “Жупани”. В книзі автор дає теплі

короткі нариси майже про всіх репресованих: С. Таранушенка, О. Нікольську, Є. Редіна, О. Поплавського та інших.

Роботу з повернення в Україну забутих імен та відновлення людської гідності і наукових напрацювань незаконно репресованих художників і мистецтвознавців є виявом історичної справедливості у конкретному факті консолідації українського мистецтвознавчого процесу. Матеріали, накопичені у названих і неназваних тут публікаціях служать надійною базою для подальших наукових досліджень і теоретичного осмислення єдиного українського мистецького процесу в контексті європейського і світового мистецьких процесів. Праця велика і не проста, але вона без сумніву збагатить не тільки українське мистецтвознавство, яке вже є зміцнене і більш упевнене в своїх наукових позиціях. Досить навести лише один приклад, який стосується чи не найголовнішого питання наукової праці взагалі – методології досліджень. Повернуті у науковий обіг праці вчених харківської школи мистецтвознавства, які першими розробляли і успішно приміняли в дослідницькій практиці історико-порівняльний метод, а також праці Вадима Щербаківського, який на еміграції в Чехословаччині продовжив розробку цього методу і суттєво розширив його можливості, долучивши до сфери його аналітичних процедур археологічний матеріал, що привело вченого до розробки нового – комплексного методу художніх досліджень, що значно вплинули на стан науково-дослідницької мистецтвознавчої роботи в Україні тим, що озброїли молодих науковців справжньою науковою методологією, незалежною від будь-яких вказівок “зверху”.

Повертаючись до розмови про художню критику, підкреслимо ту очевидну думку, як все вище сказане дає можливість особливо гостро відчувати: всі мистецтвознавчі дисципліни об’єктивно й органічно взємопов’язані та взаємозалежні і саме ця єдність творить мистецтвознавство як науку. Послаблення ж будь-якої ланки в цьому міцно з’єднаному ланцюзі одразу дає про себе знати і позначається на всій єдності. Саме тому, оглядаючи свої здобутки, маємо співставляти досягнення із актуальними завданнями і викликами часу. І тоді доведеться констатувати, що попри досягнення художньої критики існують і очевидні негаразди. Зосередившись на минулих, так би мовити історичних проблемах, вона вже втрачає на силі й

авторитетності, обминаючи актуальні, нерідко гострі ситуації й питання нинішнього перебігу художнього процесу в Україні. Багато виставок проходять без рецензування, без аналізу залишаються цілі художні, чи такі, що імітують їх, явища тощо. Складається враження, що в цьому сенсі художня критика мовби замовкла, приголомшена напором надзвичайних позамистецьких подій, що сконцентрувалися в наростаючому темпі процесу глобалізації, якому, схоже, зовсім байдуже до розвитку (чи навіть долі) культури і мистецтва, а своєрідний інтерес становить тільки мистецький ринок, та й то нерідко тіньовий, що зазіхає навіть на музейні цінності. Може, критики не вірять у свої сили, в успіх своєї роботи? Але це означало б зневіру в науці, яка завжди залишалася непереможною, які б труднощі перед нею не виникали. Все вище сказане і в цьому переконує. А мистецтвознавча наука, зокрема, теорія мистецтва дає в розпорядження критика потужний науковий арсенал у вигляді вироблених протягом останніх століть і перевірених художньою практикою мистецьких законів, канонів, закономірностей, що відомі сьогодні як митцеві, так і мистецтвознавчів і навіть елітному оглядачеві. До таких визначальних виражальних закономірностей належать: композиція, колорит, гармонія, перспектива, світло, пропорції, співвідношення планів, площин, ліній, живописна манера (у малярстві) тощо. Ці віками вироблені критерії не втратили свого значення, бо вони пов'язані з механізмом художньої творчості і, отже, знаючи їх, мистецтвознавці-критики можуть спокійно аналізувати художні твори і розраховувати на підтримку глядача і суспільства. Відсутність науково обгрунтованої актуальної художньої практики значною мірою пояснює той факт, що у багатьох творах сучасного мистецтва, які експонуються на бієнале, триєнале спостерігаємо нехтування законами художньої творчості. Багато митців захопилися пошуками нових пластичних засобів, забуваючи про професійний рівень виконання художнього твору, хай навіть новаторського. На художніх виставках з'явилося немало творів, не позначених творчими відкриттями, свіжістю виконання чи оригінальністю задуму. Окремі молоді митці свідомо йдуть спрощеним, полегшеним шляхом використання готових творчих концепцій або й зухвалим порушенням чи нехтуванням мистецьких законів і понять. Ця хвороба

вразила і багатьох львівських молодих митців, що можемо спостерігати на виставках, зокрема, й Львівських Осінніх Салонів “Високий Замок”, (що проводяться від 1997 р. у Львівському палаці мистецтв, де домінують твори сучасного мистецтва). Після другого Салону (1998 р.) мистецтвознавець Роман Яців у вступній статті до каталога писав: “Виявилось, що і Львів не може встояти перед спокусою “усереднитись” на тлі глобальної “поп-артної” дійсності, в якій обивательський несмак тяжіє над художницькою волею. Численні репліки з енциклопедії світового модернізму та постмодернізму доволі сумнівно припасовуються до українського етнокультурного контексту” [14]. Крім того виставляються твори написані наспіх, у яких відсутня будь-яка концепція.

На жаль, у сучасній художній критиці, є ще багато проблем, з якими вона стикається. Це ставить питання, чи радше, завдання про підготовку професійних художніх критиків у Вищих навчальних закладах. Художній критик має бути таким же фахівцем, як і професійний художник.

ЛІТЕРАТУРА

1. Федорук О. Василь Хмелюк. – К., 1996.; Мистецтво Української діаспори. Повернуті імена. / За науковою ред. О. Федорука. – Випуск 1. – К., 1998.; Федорук Олександр. Микола Бутович: життя і творчість. – Київ – Нью-Йорк / Вид. М.П. Коця. – 2002.; Федорук О. Ака Перейма.Павлина Клим, Вака Фаррара-Перейма, Ірма Осадца. Кераміка. – К., 2011.

2. Степовик Д. Яків Гніздовський. Життя і творчість; Степовик Д. Історія української ікони. – К., 2000.; Степовик Дмитро. Сучасний український іконопис діаспори. // Мистецтво української діаспори. Повернуті імена/ Гол. Ред О. Федорук. – К., 1998. – С.46-79.

3. Дмитро Бойцов, Ростислав Шмагало, Ірина Кодлубай, Олександр Нога // На перехресті Європи та віку. – Львів, 1996.

4. Яців Роман. Українське мистецтво ХХ століття. Ідеї, явища, персоналії. Збірник статей. – Львів, 2006; Яців Роман. Олекса Шатківський та Український мистецький гурток “Спокій”. –Львів, 2008.; Яців Роман. Любомир Роман Кузьма (1913 – 2004): малярська і публіцистична спадщина / Вступ. Ст. академіка А.А. Бокотєя. – Львів, 2010.; Українські мистецькі виставки у Львові (1919 – 1939). Довідник:

антологія мистецько-критичної думки / Автор-упоряд. Р.М. Яців. – Львів: Львівська національна академія мистецтв; Інститут народознавства НАН України, 2011.; Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: Українська теоретична думка XX століття: Антологія / Упоряд. Р.М. Яців. – Частина 2. – Львів: Львівська національна академія мистецтв; Інститут народознавства НАН України, 2012.

5. Шмагало Ростислав. Словник митців-педагогів України та з України у Світі: 1850 – 1950. – Львів, 2002.; Шмагало Ростислав. Мистецька освіта в Україні середини XIX – середини XX ст.: структурування, методологія, художні позиції. – Львів: Українські технології, 2005.

6. Рубан В. Забуті імена. Розповіді про українських художників XIX – початку XX ст. – К., 1990; Кричевські і українська художня культура. Василь Кричевський. – К., 2004.

7. Стельмахук Галина. Українські митці у світі. Матеріали до історії українського мистецтва XX ст. – Львів, 2013. – 520 с.

8. Сусак В. Українські мистці Парижа. 1900 – 1939. – К., Родовід, 2010.

9. Українські авангардисти як теоретики і публіцисти / упоряд. Дмитро Горбачов, О. Палета, С. Палета. – К., 2005.

10. Кравченко Ярослав. Школа Михайла Бойчука: Тридцять сім імен. – К., 2010.

11. Голубець О. Мистецтво XX століття: Український шлях. – Львів, 2012.

12. Волошин Любов. Рання графіка Святослава Гординського 1920 – 1930 роки. – Львів, 2007.

13. Побожій С.І. З історії українського мистецтвознавства. – Суми, 2005.

14. Львівський Осінній Салон “Високий Замок” 97. – Львів, 1997.

КОРОТКО ПРО АВТОРА

В українському сучасному мистецтвознавстві та етнології немало імен, які гідно представляють нашу науку. Серед них і професор Галина Стельмахук, педагог, знаний історик мистецтва і етнолог, автор ряду монографій, ґрунтовних розділів і статей в академічних виданнях, публікацій у США, Канаді, Польщі, Росії, Білорусі. На даний час має понад 300 наукових і науково-популярних публікацій. Галина Стельмахук учасник десяти наукових мистецтвознавчих і етнологічних експедицій,

у яких зібрані матеріали з усіх етнографічних регіонів України, у тому числі і в зоні Чорнобильської АЕС. Вона є членом редколегій наукових видань НАН України, наукових збірників і журналів, виступає безвідмовно рецензентом монографій, є головним редактором і упорядником збірника наукових праць “Мистецтвознавчий автограф” кафедри історії і теорії мистецтва ЛНАМ. Серед її учнів є відомі художники, наукові співробітники, педагоги. Як завідувач кафедри значну увагу приділяє підготовці кадрів вищої кваліфікації. Вона часто виконує обов’язки голови ДЕКУ різних художніх ВНЗ України. Праці професора Г. Стельмашук знаходяться у багатьох університетських і приватних бібліотеках за кордоном (США, Канада, Англія, Франція, Італія, Австрія, Швейцарія, Польща, Австралія, Росія).

Обіймаючи високі наукові посади і звання (доктор мистецтвознавства, професор, член-кореспондент НАН України, завідувач кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв, багатолітній член експертної ради ДАК і Спеціалізованих вчених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій у ЛНАМ та ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, а від листопада 2013 року голова спеціалізованої вченої ради ЛНАМ, вона залишається активним працівником освітньої і наукової сфери, який береться до будь-якої роботи, яку слід виконати негайно, невідкладно.

Активна життєва позиція не дає їй заспокоюватися на досягнутому, спонукає поєднувати наукову роботу з активною участю в сучасному художньому процесі. Варто згадати два великі проекти, які вона зреалізувала в пору деякої розгубленості і безнадійності в нашому мистецькому середовищі, викликаних байдужим ставленням владних інституцій до митців. Мається на увазі розділ “Мистецтво” у велико-обсяговому виданні-довіднику “Діловий світ України” (Львів, 1999). У розділі, що відкривається статтею Г. Стельмашук “Художнє життя Львова” (С. 497-552), подано репродукції робіт 70-ти львівських митців з короткими даними про авторів. Розділ був виданий також окремим зошитом. Це видання у свій час дуже підтримало львівських художників.

Другий проект – каталог і одночасно довідник “У ХХІ століття – з мистецтвом” (Львів, 2002. – 279 с.). У виданні представлені митці різних поколінь, мистецьких уподобань і об’єднань

(“Національна спілка художників України”, “Клуб українських митців”, “Доля”, “Вориння”, “Українське керамічне товариство”, “Спілка дизайнерів України”, “Мистецьке об’єднання м. Кобург – Німеччина” – всього 145 імен. Вихід у світ вказаного видання важко переоцінити. В усі часи розвитку мистецтва у світі існували періоди, коли відбувалася переоцінка мистецьких цінностей. Це не кризові явища, а швидше всього перехід на новий щабель мислення і творчості, поява нового бачення гуманітарних проблем. У силу вибуховості і не контрольованості цього процесу суспільні інституції, критика не встигають синхронно і адекватно реагувати на такі явища. У такій ситуації, мабуть, найважливішим є нічого не пропустити, неупереджено й сумлінно фіксувати всі прояви мистецького процесу без навішування мінусових чи плюсових ярликів. Саме це й зробила Г. Стельмашук своїм виданням “У ХХІ століття – з мистецтвом”.

Не можемо оминати ще один проект, реалізований Г. Стельмашук та українською поетесою, старшим науковим співробітником Науково-дослідного сектору ЛАМ Майєю Білан – це видання “Український стрій”, (Львів, 2000. – 326 с.). Видання, якому присвячено близько 20 років праці, видання, яке віддає шану респондентам чорнобильської зони і українським селянам, творцям української традиційної культури. Книга отримала близько 40 схвальних відгуків у пресі в Україні, США, Росії, Канаді. У 2011 р. світ побачило друге видання “Українського строю”.

Ще одне видання, яке варто відзначити – “Давнє вбрання на Волині”. Воно також визрівало довго і написане з любов’ю. Воно й зрозуміло, що не зігрітий любов’ю погляд не здатний побачити те сяєво, яке випромінює кожний предмет, а тим паче – убранєвий, роблений окрім потреб захисту тіла і його тепла ще й для окраси самого себе та утвердження гідності й слави свого роду. У комплексах вбрання, особливо святкового, пролюдного, обрядового, найперш весільного та кумівського, цей лейтмотив звучить найвиразніше; краса, привабливість, навіть принадність забирають очі, отворяють кожне серце. Г. Стельмашук легко вловила цей лейтмотив у волинській ноші, очевидно, тому, що самій волинянці із дуже раннього віку дано було відчутти сукупну, колективну, рятівну силу людей своєї землі, якщо вона – рідна. Дитинство і юність

Галини Стельмашук припали на воєнні і повоєнні роки колективізації. Це був той жорстокий час, коли вибухи й кулі, неправда й наруга, фізичні й моральні болі однаковою мірою припадали дорослим і дітям. Вона виживала і виростала разом з Волинню, зі своїми волинянами. Чотирирічним дітям була позбавлена незамінимої батьківської опіки: тата й маму, добрих господарів, власників одинадцяти гектарів землі у 1948 році, вивезли, розкидали по різних таборах, у яких вони пробули 10 років. Розкидали по світу і неповнолітніх дітей: двох братиків і сестричку. Багато років нічого не знали діти про батьків, а батьки про дітей. І що з того, що потім батьки були повністю реабілітовані, вивезення визнане незаконним...

Останнім часом Галина Стельмашук захоплено і натхненно працювала над новою темою, вивчаючи творчість українських митців діаспори. Заради цього відбула стажування в Італії у 2011 р. Результатом студій стала видана у 2013 році книга “Українські митці у світі. Матеріали до історії українського мистецтва ХХ ст.”. (Редактор Майя Білан, дизайн і макет Федора Лукавого).

Книга присвячена українським митцям, які змушені були покинути Україну у зв’язку з політичною ситуацією, що склалася після програних визвольних змагань у ХХ ст. Ці митці продовжували творчо працювати поза межами Батьківщини, не відмовляючись від свого українства ні в житті ні в творчості. Щобільш, вони активно включилися у світовий мистецький процес. У виданні представлені й художники молодшого покоління, четвертої хвилі еміграції, які покинули Україну наприкінці ХХ ст. – початку ХХІ ст., хто з метою побачити після “залізної завіси” світ, а більшість – з причин економічних.

Важливо й те, що книга розрахована перш за все на студентів і викладачів художніх учбових закладів, і звичайно ж усіх, хто цікавиться українським мистецтвом.

У 2013 р. вийшла друком багатоілюстрована, перевидана монографія “Українські народні головні убори”, відзначена премією на книжковому форумі у Львові у номінації “Унікальна Україна”. Не менш важливим є видання “Українське народне вбрання” (2013), розраховане перш за все на студентів. Воно видане як конспект лекцій, і багато ілюстроване.

А одночасно поточна робота на кафедрі, якої завжди багато,

лекції, консультування дипломників і аспірантів (під її науковим керівництвом захистили кандидатські дисертації 15 дисертантів) і ще виставки, і музеї, і багато іншого. Щоби все встигати, треба раціонально розподіляти час, бути обов'язковою, зібраною й точною. За цим правилом працює Галина Стельмашук, цього вимагає від колег, від студентів, від усіх, з ким доводиться мати справу, і вважає, що це – золоте правило, яке необхідне для всіх.

У травні 2013 року з нагоди 70-ліття Галина Стельмашук звітувала своїм 35 літнім науково-педагогічним доробком у Музеї Львівської Національної академії мистецтв. На виставці були представлені монографії, колективні монографії, наукові збірники, публікації у періодиці від 1976 року. Частину цього доробку публікуємо нижче.

Окремі видання

Стельмашук Г. Г. Український народний одяг XVII – початку XIX ст. в акварелях Ю. Глоговського / АН Української РСР. Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. Львів. від-ня. – К.: Наук. думка, 1988. – 272 с. – У співавт. з Д. Кравичем.

Стельмашук Г. Г. Традиційні головні убори українців / АН України. Ін-т народознавства. – К.: Наук. думка, 1993. – 240 с.: іл.

Стельмашук Г. Г. Виникнення орнаменту і класифікація орнаментальних мотивів: Метод. рекомендації до курсу “Історія орнаменту” для студ. IV курсу спец. 0518 “Мистецтвознавство” / М-во освіти України. Львівський держ. інс-т прикладного та декоративного мистецтва. – Львів: ЛДПДМ, 1993. – Вип. 1. – 20 с.

Стельмашук Г. Г. Українське національне вбрання: Конспект лекцій до вивчення курсу “Українське декоративно-прикладне мистецтво” для студ. II і IV курсів спец. 0518, 0524 / М-во освіти України. Львівський державний ін-т прикладного та декоративного мистецтва. – Львів: ЛДПДМ, 1994. – 50 с.

Стельмашук Г. Г. Український стрій / Інс-т народознавства НАН України, Львівська академія мистецтв, Українська академія друкарства. – Львів: Фенікс, 2000. – 328 с. – У співавт. з М. Білан.

У ХХІ століття з мистецтвом: Каталог-довідник / Упоряд. Стельмашук Г. Г. – Львів, 2002. – 279 с.

Стельмашук Г. Г. Давнє вбрання на Волині: етнографічно-мистецтвознавче дослідження. – Луцьк, 2006. – 282 с.

Стельмашук Г. Г. Екслібриси родини Опанащуків. – Львів, 2006. – 80 с.

Стельмашук Г. Г. Микола Опанащук. Графіка. Малярство. – Львів. – 180 с.

Стельмашук Г. Г. Український стрій / Львівська національна академія мистецтв. Видання 2. – Львів: Апріорі, 2011. – 311 с. – У спіавт. з М. Білан.

Стельмашук Г. Г. Українське народне вбрання. – Львів: Апріорі, 2013. – 256 с.; іл.

Стельмашук Г. Г. Українські народні головні убори. – Львів: Апріорі, 2013. – 276 с.; іл.

Українські митці у світі. Матеріали до історії українського мистецтва ХХ ст./ Автор-упоряд. Стельмашук Г. Г. – Львів: Апріорі, 2013. – 520 с.

Каталоги

Стельмашук Г. Г. Український художник Ярослав Стадник // Ярослав Стадник: Малярство. Графіка. Сакральний живопис. Прикладне мистецтво. / Альбом. – Флорида-Floryda, 2009. – 98 с.

Стельмашук Г. Г. Роман Дмитрик // Роман Дмитрик: альбом. – Львів, 2008. – С. 4–13.

Стельмашук Г. Г. Марта Суханя // Марта Суханя: альбом. – Львів, 2008. – С. 8–11.

Стельмашук Г. Г. Виставка творів Богдана Валька / Львівська орг. Співки художників УРСР, Львівське від-ня Ін-ту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського АН УРСР. – Львів, 1984. – 16 с. – У спіавт. з М. Білан.

Стельмашук Г. Г. Микола Опанащук. Графіка. Малярство: каталог. – [Torun]: Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Srodowiska Kulturowego w Toruniu, 1997. – 17 с.

Стельмашук Г. Г. Мистецтво. ART: [Каталог] – 24 с. іл. // Діловий світ України '99: Спецвипуск: [Довідник] / Компанія-Паритет; Над довід. працювали: В. Наконечний, Г. Стельмашук та ін. – Львів, 1999. – 726 с.

Стельмашук Г. Г. Графіка Миколи Опанащука: Каталог виставки / Львівський Національний музей, Національна спілка художників, Львівська академія мистецтв. – Львів,

2004. – [4] с. [19] с. іл. – С. [2–3]: Стельмашук Г. Г. стаття про М. Опанашука.

Стельмашук Г. Г. Вступна стаття // Микола Опанашук: графіка, малярство: каталог виставки / Тернопільський художній музей, Національна спілка художників, Львівська академія мистецтв. – Тернопіль, 2005. – С. 6.

Розділи у колективних монографіях, наукових виданнях.

Стельмашук Г. Г. Розпис тканин // Народні художні промисли УРСР: довідник / Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії. Львівське від-ня. – К.: Наук. думка, 1986. – С. 41–43.

Стельмашук Г. Г. В'язання, мереживо // Там само. – С. 44–47.

Стельмашук Г. Г. Волинська область // Там само. – С. 104–105.

Стельмашук Г. Г. Рівненська область // Там само. – С. 130–131.

Стельмашук Г. Г. Сумська область // Там само. – С. 131–132.

Стельмашук Г. Г. Декор народної одяжки // Общественный, семейный быт и духовная культура населения Полесья / Ін-т искусствоведения, этнографии и фольклора АН Белорусской ССР, Ін-т искусствоведения, фольклора и этнографии им. М. Ф. Рильского АН Украинской ССР. Львовское отделение. – Минск: Наука и техника, 1987. – С. 320–330. – Соавт. Е. Сахута.

Стельмашук Г. Г. Одеяжи // Полесье. Материальная культура / АН Украинской ССР. Ін-т искусствоведения, фольклора и этнографии им. М. Ф. Рильского. Львовское отделение, АН Белорусской ССР. Ін-т искусствоведения, этнографии и фольклора. – К.: Наук. думка, 1988. – С. 334–374. – Соавт. Л. Молчанова.

Стельмашук Г. Г. Одеяжи // Украинские Карпаты: Культура / АН Украинской ССР. Львовское отделение Ін-та искусствоведения, фольклора и этнографии им. М. Ф. Рильского. – К.: Наук. думка, 1989. – С. 94–109.

Стельмашук Г. Г. Одяг // Соціалістичні перетворення в культурі та побуті Західних областей України 1939 – 1989 / АН Української РСР. Львівське відділення. Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. – К.: Наук. думка, 1989. – С. 38–47.

Стельмашук Г. Г. Українське національне вбрання // Українське народознавство: Навч. посіб. / За ред. С. П. Павлюка, Г. Й. Гориня, Р. Ф. Кирчів. – Львів: Фенікс, 1994. – С. 489–546.

Стельмашук Г. Г. Вступ. Декоративно-ужиткове мистецтво // Нариси з історії зарубіжного декоративного мистецтва: Навч. посіб. / Я. П. Запаско (кер. авт. кол.), В. І. Білик, І. В. Голод, С. П. Лупій, Г. Г. Стельмашук, Р. Т. Шмагало. – К.: ІСДО, 1995. – С. 5–7.

Стельмашук Г. Г. Одяг // Лемківщина: У 2 т. – Т. 1: Матеріальна культура / Ін-т народознавства НАН України. – Львів, 1999. – С. 324–346. – У співавт. з Г. Худик (Словачія), Д. Дмитриків (США).

Стельмашук Г. Г. Передмова до альбому про українську ношу // Кравченко П. Ноша України крізь віки. Costumes of Ukraine throughout the centuries. – К.: KYIV-SIDNEI, 1999. – С. 6–17. – У співавт. з М. С. Білан.

Стельмашук Г. Г. Народне вбрання Гуцульщини в контексті українського національного строю // Історія Гуцульщини: У 4

т. Т. 4. / Гол. ред. М. Домашевський; Гуцульський Дослідний Ін-т в Чикаго. США, Гуцульський дослідний ін-т. Від-ня на Гуцульщині, Регіональне об'єднання дослідників Гуцульщини у Львові, Косівське від-ня Регіонального об'єднання дослідників Гуцульщини, Конференція Гуцульських Товариств Америки й Канади. – Львів: ЛОГОС, 2001. – С. 297–334. – У співавт. з М. Білан.

Стельмашук Г. Г. Одяг // Історія української культури: У 5 т. – Т. 2: Українська культура XIII – першої половини XVII століть / НАН України; Гол. ред. Я. Д. Ісаєвич. – К.: Наук. думка, 2001. – С. 123–133.

Стельмашук Г. Г. Вбрання козацького народу. // Україна – козацька держава. – К., 2004. – С. 706–725.

Стельмашук Г. Г. Етномистецькі особливості українського традиційного вбрання // Історія української культури: у 6 т. Т. 4. Кн. 1. – К., 2008. – С. 182–226.

Стельмашук Г. Г. Народне вбрання. Етногенез та етнічна історія населення Українських Карпат: етнологія, мистецтвознавство. – Львів, 2006. – С. 317–365.

Стельмашук Г. Г. Муза проти репресій // Катерина Мандрик-Куйбіда. Благослови вогнем. – Львів, Літопис. – 2007. – С. 121–124.

Стельмашук Г. Г. Вбрання // Історія декоративного мистецтва України. – Т. 3.: Мистецтво XIX ст. – К., 2009. – С. 73–108.

Стельмашук Г. Г. Українське народне мистецтво: проблема збереження // Львівський обласний осередок Національної спілки майстрів народного мистецтва України. Упоряд. З. Краковецька. – Львів, 2009. – С. 138–140.

Стельмашук Г. Г. Передмова // Людмила Андрушко. Український рушник. – Львів, 2010. – С. 5–6.

Стельмашук Г. Г. Вбрання // Історія декоративного мистецтва України. У 5 т. Т. 3: Мистецтво XIX століття. – К., 2009. – С. 73–130.

Стельмашук Г. Г. Вбрання // Історія декоративного мистецтва України. У 5 т. Т. 1: Від найдавніших часів до пізнього середньовіччя. – К., 2010. – С. 251–280.

Стельмашук Г. Г. Вбрання. // Історія декоративного мистецтва України. У 5 т. Т.1: Народне мистецтво та художні промисли XX століття. – К., 2011. – С. 93–100.

Статті у вітчизняних і зарубіжних наукових збірниках

Стельмашук Г. Г. Етнографічне районування України на матеріалах українського національного одягу // Декоративно-ужиткове та образотворче мистецтво: Історія, теорія, практика: Вісник Львівського державного інституту прикладного та декоративного мистецтва: Збірн. наук. праць / М-во освіти України. – Львів, 1991. – Вип. 2. – С. 36–41.

Стельмашук Г. Г. Роль функцій у процесі формування художньо-естетичних особливостей народних головних уборів українців у ХІХ – на початку ХХ ст. // Декоративно-ужиткове та образотворче мистецтво: Історія, теорія, практика: Вісник Львівського державного інституту прикладного та декоративного мистецтва: Збірн. наук. праць / М-во освіти України; Ред. кол.: Е. Мисько (відп. ред.) та ін. – Львів, 1992. – Вип. 3. – С. 50–57.

Стельмашук Г. Г. Використання головних уборів в обряді “Покривання молодої” на українському весіллі ХІХ – початку ХХ ст. // Декоративно-ужиткове та образотворче мистецтво: Історія, теорія, практика: Вісник Львівського державного інституту прикладного та декоративного мистецтва: Збірн. наук. праць / М-во освіти України; Ред. кол.: Е. Мисько (відп. ред.) та ін. – Львів, 1993. – Вип. 4. – С. 67–77.

Стельмашук Г. Г. Штрих до портрета майстра вітражу // Альманах '94: Мистецький науково-популярний ілюстрований щорічник / Львівська академія мистецтв; Ред. кол.: І. Голод, О. Голубець, З. Тканко. – Львів: “Компанія Гердан”, 1995. – С. 126–129.

Стельмашук Г. Г. Україна в контексті етнокультурних зв'язків (на матеріалах українського вбрання ХІІ – ХVІІІ ст.) // Діалог культур: Україна у світовому контексті: Матеріали перших міжнарод. філософ.-культуролог. читань: Міжвузів. збірн. наук. праць / М-во освіти України. Ін-т педагогіки і психології професійної освіти АПН України, Дрогобицький державний педагогічний ін-т ім. І. Франка, Львівська академія мистецтв; Ред. кол.: С. О. Черепанова (відп. ред.) та ін. – Львів, 1996. – Вип. 2. – С. 236–244.

Стельмашук Г. Г. Koronka na Ukrainie // KONTEKSTY: Antropologia Kultury, Etnografia, Sztuka / Instytut sztuki polskiej Akademii nauk. – Warszawa, 1996. – Nr 3/4. – S. 111–115.

Стельмашук Г. Г. Виставка художнього текстилю і писанки // Вісник Львівської академії мистецтв: Збірн. наук. праць

/ М-во освіти України; Ред. кол.: Е. Мисько (гол.), В. Бадяк (відп. секр.) та ін. – Львів, 1997. – Вип. 8. – С. 171–174.

Стельмашук Г. Г. Виставки. Скульптура малих форм // Вісник Львівської академії мистецтв: Збірн. наук. праць / М-во освіти України; Ред. кол.: Е. Мисько (гол.), В. Бадяк (відп. секр.) та ін. – Львів, 1997. – Вип. 8. – С. 169–171.

Стельмашук Г. Г. Українське мереживо як вид декоративно-ужиткового мистецтва // Вісник Львівської академії мистецтв: Збірн. наук. праць / М-во освіти України; Ред. кол.: Е. Мисько (гол.), В. Бадяк (відп. секр.) та ін. – Львів, 1997. – Вип. 8. – С. 66–72.

Стельмашук Г. Г. Вернісаж визначного майстра пензля // Вісник Львівської академії мистецтв: Збірн. наук. праць / М-во освіти України; Ред. кол.: Е. Мисько (гол.), В. Бадяк (відп. ред.) та ін. – Львів, 1998. – Вип. 9. – С. 103–106.

Стельмашук Г. Г. Національне в творах львівських митців сучасного художнього текстилю // Художній текстиль. Львівська школа / Львівська академія мистецтв. Кафедра худож. текстилю; Уклад. Т. Печенюк. – Львів: ПОЛІП, 1998. – С. 30–35.

Стельмашук Г. Г. Проблема повернення культурних цінностей // Мистецтво: Минуле. Сучасне. Майбутнє. Мист.-літ. видання Львівської спілки художників України. – Львів, 1998. – С. 24.

Стельмашук Г. Г. Художнє скло // Щовипадник мистецького життя / Львівська спілка художників України. – Львів, 1998. – С. 6.

Стельмашук Г. Г. Художні особливості вбрання на теренах України (від Трипілля до Київської Русі) // Діалог культур: Україна у світовому контексті: Мистецтво та освіта: Збірн. наук. праць / Ін-т педагогіки і психології професійної освіти АПН України; Упоряд. і відп. ред. С. О. Черепанова. – Львів, 1998. – Вип. 3. – С. 465–476.

Стельмашук Г. Г. Бурачинська – мистецтвознавець і етнограф // Читання пам'яті С. Гординського: Збірн. наук. праць / Львівська академія мистецтв. Кафедра історії і теорії мистецтв. – Львів, 1999. – Вип. 2/3. – С. 238–241.

Стельмашук Г. Г. Українські кахлі XVII – XVIII ст. // Вісник Львівської академії мистецтв: Збірн. наук. праць / М-во освіти і науки України; Ред. кол.: Е. Мисько (гол.), В. Бадяк (відп. секр.) та ін. – Львів, 1999. – Вип. 10. – С. 120–126.

Стельмашук Г. Г. Костишина М. В. Український народний костюм Північної Буковини: Традиції і сучасність (Чернівці,

Рута, 1996. 191 с.: іл.): [Рецензія] // Вісник Львівської академії мистецтв: Збірн. наук. праць / М-во освіти і науки України; Ред. кол.: А. Бокотей (гол.), В. Бадяк (відп. секр.) та ін. – Львів, 2000. – Вип. 11. – С. 351–357.

Стельмашук Г. Г. Лідія Бурчинська – дослідниця народного мистецтва (на матеріалах 1930 – 1939 рр. часопису “Наша хата”) // Мистецтвознавство 2000: Проблеми, публікації, постаті, переклади, панорама подій / Спілка критиків та істориків мистецтва, Інст. народознавства НАН України. – Львів, 2001. – С. 187–196.

Стельмашук Г. Г. Літопис Національного музею у Львові № 1 /6/, 2000 // Вісник Львівської академії мистецтв: Збірн. наук. праць / М-во освіти і науки України; Ред. кол.: А. Бокотей (гол.), В. Бадяк (відп. секр.) та ін. – Львів, 2001. – Вип. 12. – С. 350–361.

Стельмашук Г. Г. Український стрій XIV – середини XVII століть у контексті західноєвропейських моди і стилів // Записки наукового т-ва ім. Шевченка. – Т. ССХІІ: Праці Секції етнографії і фольклористики. – Львів, 2001. – С. 189–202.

Стельмашук Г. Г. Літопис Національного музею у Львові № 1 /6/, 2000 // Діалог культур: Україна у світовому контексті: Філософія освіти: Збірн. наук. праць / Ін-т педагогіки і психології професійної освіти АПН України; Упоряд. і відп. ред. С. О. Черепанова. – Львів, 2002. – Вип. 7. – С. 421–429.

Стельмашук Г. Г. Львівські осінні салони “Високий замок”: Проблема інтерпретації. Динаміка процесу // Вісник Львівської академії мистецтв: Збірн. наук. праць / М-во освіти і науки України; Ред. кол.: А. Бокотей (гол.), В. Бадяк (відп. секр.) та ін. – Львів, 2002. – Вип. 13. – С. 191–200.

Стельмашук Г. Г. Одяг та його оздоблення на теренах України у найдавніші часи. Культурна спадкоємність // Матеріали до української етнології: Збірн. наук. праць / НАН України. Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнології ім. М. Т. Рильського, Асоціація етнологів; Ред. кол.: Г. Скрипник (відп. ред.) та ін. – К., 2002. – Вип. 2 (5). – С. 290–294.

Стельмашук Г. Г. Народне мистецтво і дизайн: Скандинавський досвід. // Матеріали Всеукр. наук. конф.: Сучасне народне мистецтво України: теорія і реальність. – Львів, 2002. – С. 10–13.

Стельмашук Г. Г. Довідник про митців України // Українська академія мистецтва: дослідн. та наук.-метод. праці / М-во

культури та мистецтв України, Академія образотворчих мистецтв та архітектури; Ред. кол.: А. В. Чебикін та ін. – К., 2003. – Вип. 10. – С. 287–290.

Стельмашук Г. Г. Традиційне мистецтво і дизайн: Скандинавський досвід // Академ-дизайн: Вісник Української академії дизайну; Гол. ред. В. Марчак; Відп. секр. Р. Яців – Львів, 2003. – №1. – С. 24–27.

Стельмашук Г. Г. Орест Голубець // Між свободою і тоталітаризмом. Мистецьке середовище Львова другої половини ХХ ст. – Львів: Академічний експрес, 2001. – 175 с. // Вісник ЛАМ. Вип. 14. – Львів, 2003. – С. 359–366.

Стельмашук Г. Г. Орест Голубець. Вченому і педагогу – 50 // Орест Голубець. Бібліографічний покажчик. – Львів, 2004. – С. 9–10.

Стельмашук Г. Г. Володимир Овсійчук // Українське мистецтво. – К., 2004. – №3. – С. 119.

Стельмашук Г. Г. Екслібриси Миколи Опанащука: Аспект творчої діяльності // Мистецтвознавство' 05. – Львів, 2005. – С. 19–25.

Стельмашук Г. Г. Ярославу Кравченку – 50 // Мистецтвознавство' 05. – Львів, 2005. – С. 211–212.

Стельмашук Г. Г. Панорама подій. 40-літній ювілей кандидати мистецтвознавства, професора, декана факультету історії і теорії мистецтв Ростислава Тарасовича Шмагала. // Мистецтвознавство' 05. – Львів, 2005. – С. 209–210.

Стельмашук Г. Г. Панорама подій. Презентація монографії професора Львівської національної академії мистецтв Боднара Олега Ярославовича “Золотий переріз і Неевклідова геометрія в науці та мистецтві”. Мистецтвознавство' 05. – Львів, 2005. – С. 209–210.

Стельмашук Г. Г. Львів – Перлина Європи: штрих до образу міста. // Праці Центру пам'яткознавства. – Вип. 8. – К., 2005. – С. 169–181.

Стельмашук Г. Г. Вбрання заможних волинян ХІV – ХVІ ст. // Минуле і сучасне Волині і Поліся: народне мистецтво і духовність Матеріали Другої Волинської обл. наук.-етнограф. конф., 12-13 травня 2005 р., м. Луцьк / Управління культури Волинської облдержадміністрації, Волинський краєзнавчий музей, Волинське обласне товариство краєзнавців, Волинський обласний осередок Національної спілки майстрів народного

мистецтва України. – Вип. 15. – Луцьк, 2005. – С. 120–123.

Стельмашук Г. Г. Від головного редактора. Поступ кафедри історії і теорії мистецтва. // Мистецтвознавчий автограф. Збірн. наукових праць кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв. – Вип. 1. – Львів, 2006. – С. 4–6.

Стельмашук Г. Г. Людмила Герус. Українська народна іграшка. – Львів: Афіша, 2004. – 261 с. // Мистецтвознавчий автограф. Збірн. наукових праць кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв. – Вип. 1. – Львів, 2006. – С. 153–155.

Стельмашук Г. Г. Шмагало Ростислав. Мистецька освіта в Україні середини ХІХ – середини ХХ ст.: структурування, методологія, художні позиції. – Львів: Українські технології, 2005. – 527 с. 724 іл. // Мистецтвознавчий автограф. Збірн. наукових праць кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв. – Вип. 1. – Львів, 2006. – С. 156–157.

Стельмашук Г. Г. Проблеми входження мистецької освіти України у Болонський процес. Сучасні проблеми художньої освіти України: проблеми розвитку в контексті Болонського процесу (Київ-Харків) // Збірн. наукових праць Академії мистецтв України. – Вип. 2. – К., 2006. – С. 34–39.

Стельмашук Г. Г. Семантика головних уборів українців Карпатського регіону // Мода и дизайн: исторический опыт. Новые технологии / Санкт-Петербургский государственный университет технологии и дизайна. Российский Этнографический музей. Материалы 9-й международной конференции, Санкт-Петербург, 4-7 июля 2006 г. – Санкт-Петербург, 2006. – С. 133–139.

Стельмашук Г. Г. Пізнаємо самих себе: Штрихи до творчості Майї Білан, ретроспектива у 60-ті. // Мистецтвознавчий автограф. / Збірник наукових праць кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв. – Вип. 2. – Львів, 2007. – С. 156 – 157.

Стельмашук Г. Г. Етнограф, культуролог, музеєзнавець, Наталія Калашникова. // Мистецтвознавчий автограф. Збірник наукових праць кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв. – Вип. 2. – Львів, 2007. – С. 271–273.

Halina Stelmaszczuk. Rola tradycji etnicznych w wychowaniu mlodej generacji. // Edukacja obywatelska w spoleczenstwach

wielokulturowych, Pod redakcja naukowa Alicji Szerlag. – Krakow, 2007. – S.439–443.

Стельмашук Г. Г. Роль етнічних традицій у вихованні молоді генерачії// Минуле і сучасне Волині й Полісся: роде наш красний. Матеріали Третьої Волинської обласної науково-етнографічної конференції, 14-15 червня 2007 року, м. Луцьк: Збірн. наук. праць. – Луцьк. – 2007. – С. 12–13.

Стельмашук Г. Г. Творчість і активна громадянська позиція Романа Василика // Науковий збірник: Академія мистецтв України. Інститут проблем сучасного мистецтва / Гол. ред. В. Сидоренко. – К., 2007. – С. 115–126.

Стельмашук Г. Г. Українська народна тканина // Мистецтвознавчий автограф. Збірник наукових праць кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв. – Вип. 2. – Львів, 2007. – С. 153 – 155.

Стельмашук Г. Г. Декоративно-ужиткове мистецтво Житомирщини // Мистецтвознавчий автограф. Збірник наукових праць кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв. – Вип. 3. – Львів, 2008'9. – С. 137–148.

Стельмашук Г. Г. Кафедра історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв // Мистецтвознавчий автограф. Збірник наукових праць кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв. – Вип. 3. – Львів, 2008'9. – С.14–25. У спіавт. з С.П. Лупій.

Стельмашук Г. Г. Від головного редактора // Мистецтвознавчий автограф. Збірник наукових праць кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв. – Вип. 3. – Львів, 2008'9. – С. 5–6.

Стельмашук Г. Г. Василь Боднарчук – від натуралізму до “застиглої імпровізації” // Художня культура. Актуальні проблеми: Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України // Академія мистецтв України, Інститут проблем сучасного мистецтва: науковий вісник. – Вип. 5. – К., 2008. – С. 139–146.

Стельмашук Г. Г. Кафедра історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв: історія, поступ, перспективи // Українська академія мистецтва. Спеціальний випуск. До 50-річчя факультету теорії та історії мистецтв: Відповід. за випуск О.К. Федорук; упоряд. В. І. Петрашик. – К., 2010. – С.66–73.

Стельмашук Г. Г. Вітаємо ювіляра // Мистецтвознавчий автограф / Гол. ред. і упоряд. Г. Г. Стельмашук. – № 4-5. – Львів, 2009-2010. – С. 339–341. До 70-ліття Олександра Касіяновича Федорука.

Стельмашук Г. Г. Кафедра історії і теорії мистецтва вітає Володимира Антоновича Овсійчука з 85-літтям // Мистецтвознавчий автограф / Гол. ред. і упоряд. Г. Г. Стельмашук. – № 4-5. – Львів, 2009-2010. – С. 342–343.

Стельмашук Г. Г. Мистецтвознавчий ужинок Ярослава Кравченка // Мистецтвознавчий автограф / Гол. ред. і упоряд. Г. Г. Стельмашук. – № 4-5. – Львів, 2009-2010. – С. 346–348.

Стельмашук Г. Г. Український етнолог та громадський діяч // Мистецтвознавчий автограф / Гол. ред. і упоряд. Г. Г. Стельмашук. – № 4-5. – Львів, 2009-2010. – С. 349–351. До 65-ліття Оксани Адамівни Сапеляк.

Стельмашук Г. Г. Перший український пленер сучасних жіночих прикрас зі скла // Мистецтвознавчий автограф / Гол. ред. і упоряд. Г. Г. Стельмашук. – № 4-5. – Львів, 2009-2010. – С. 326–329.

Стельмашук Г. Г. Творчий доробок українського художника Ярослава Стадника: пейзажі, натюрморти, портрети, декоративно-ужиткове мистецтво, графіка. // Мистецтвознавчий автограф / Гол. ред. і упоряд. Г. Г. Стельмашук. – № 4-5. – Львів, 2009-2010. – С. 55–70.

Halina Stelmaszczyk. Stosunki Krakowskiej i Warszawskiej Akademii Sztuki ze lwowską szkołą kształcenia artystycznego XX wieku: III Konferenca Międzynarodowa: Konflikt – uczenie międzykulturowe-zmiana. – Вроцлав, 19-20 листопада 2009 р.

Стельмашук Г. Г. Українські художники в Римі // Мистецтвознавство України. Збірник наукових праць. Спецвипуск. Упоряд. Стельмашук Г. Г. – Афіша, Львів. – 2011. – С. 69–85

Стельмашук Галина. Кафедра історії і теорії мистецтва // Львівська національна академія мистецтв. Ред. колегія А. Бокотей та ін. – К., “Видавничий центр Логос Україна”, 2011. – С. 116–119.

Галина Стельмашук. Українські художники у світі: проблема дослідження в контексті мистецьких процесів ХХ століття // Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: Українська теоретична думка ХХ століття.

Антологія. Ч. 2 / Упоряд. Р.М. Яців. – Львів, 2012. – С. 354–360.

Стельмашук Г. Г. Українські художники у світі: проблема дослідження в контексті українського мистецтва ХХ ст. // Рукотвір. Часопис мистецтвознавчих досліджень і візій / Головн. Ред. Яців Р. М. – Львів: ЛНАМ, 2011-2012. – Вип. 2. – С. 225-234;

Стельмашук Г. Г. До джерел // Рукотвір. Часопис мистецтвознавчих досліджень і візій / Головн. Ред. Яців Р. М. – Львів: ЛНАМ, 2011-2012. – Вип. 2. – С. 225–234.

Стельмашук Г. Г. Українські мисткині діаспори Надія Сомко, Міртала Пилипенко, Христина Кишакевич-Качалуба: повернення імен в Україну // Збереження й дослідження історико-культурної спадщини в музейних зібраннях: історичні, мистецтвознавчі та музеологічні аспекти діяльності: Міжнар. наук. конф. 25-27 вересня 2013 р. / Міністерство культури України, Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького. – Львів, 2013. – С.438–447.

Періодичні видання

Стельмашук Г. Г. Магія народного одягу // Жовтень. – 1982. – № 10. – С. 99–100.

Стельмашук Г. Г. Поліські жіночі головні убори (кін. ХІХ – поч. ХХ ст.) // Народна творчість та етнографія. – 1982. – № 4. – С. 53–56.

Стельмашук Г. Г. До історії українського народного одягу // Образотворче мистецтво. – 1988. – № 4. – С. 31. – У співавт. з К. Матейко. – Рец. на кн.: Николаєва Т. Украинская народная одежда Среднего Поднепровья. – К., 1988.

Стельмашук Г. Г. Традиційний одяг Житомирщини // Народна творчість та етнографія. – 1980. – № 6. – С. 77–82.

Стельмашук Г. Г. Народні художні промисли Тернопільщини // Образотворче мистецтво. – 1981жда. Среднее Поднепровье. – К.: Наук. думка, 1988. – 246 с.: 184 ил.

Стельмашук Г. Г. Жінки вчаться // Наше життя. OUR Life. – New York, 1988. – № 3. – С. 9.

Стельмашук Г. Г. Чи важка шапка Мономаха? // Жовтень. – 1988. – № 5. – С. 80–83.

Стельмашук Г. Г. З глибин пам'яті народної: „Коса – дівоча краса” // Літопис Червоної калини: Історико-краєзнавчий часопис. – 1991. – Ч. 6. – С. 69–70.

Стельмашук Г. Г. Розріз для шаблі // Літопис червоної калини: Історико-краєзнавчий часопис. – 1991. – Ч. 3. – С. 68–69.

Стельмашук Г. Г. З глибини народного досвіду // Народна творчість та етнографія. – 1992. – № 5/6. – С. 86–87. – Рец. на кн.: Болтарович З. Е. Народна медицина українців. – К.: Наук. думка, 1990. – 230 с.

Стельмашук Г. Г. Про що розповідає дівочий вінок: атрибути-символи на головних уборах дівчат // Літопис Червоної калини: Історико-краєзнавчий літопис. – 1992. – № 5/6. – С. 66–68.

Стельмашук Г. Г. Сонце та місяць на барвінковому вінку (Давній світогляд у головних уборах нашого народу) // Літопис червоної калини: Історико-краєзнавчий літопис. – 1992. – Ч. 1. – С. 66–68.

Стельмашук Г. Г. Магічне коло (Вінок як символи і оберіг) // Літопис Червоної калини: Історико-краєзнавчий часопис. – 1993. – Ч. 3/4. – С. 60–62.

Стельмашук Г. Г. Магічне коло (Вінок як символ і оберіг) // Літопис червоної калини: Історико-краєзнавчий часопис. – 1993. – Ч. 5/6. – С. 60–62.

Стельмашук Г. Г. Українське вбрання заможних станів XIV–XVIII ст. // Літопис червоної калини: Історико-краєзнавчий часопис. – 1994. – № 10/12. – С. 72–75.

Стельмашук Г. Г. Етнологи української діаспори про національні строї українців // Народознавчі зошити. – 1996. – № 4 (10). – С. 269–270.

Стельмашук Г. Г. A song to blown glass // Український світ. Ukrainian World. – 1996. – № 1/3. – Р. 54. – У співавт. з М. Білан.

Стельмашук Г. Г. Давній український стрій // Наше життя. OUR Life. – New York, 1997. – № 6. – С. 1–4.

Стельмашук Г. Г. Квітка на капелюсі // Наше життя. OUR Life. – New York, 1998. – №. 6. – С. 7–9.

Стельмашук Г. Г. Львівському коледжу декоративно-ужиткового мистецтва 120 років // Народознавчі зошити. – 1998. – № 2 (20). – С. 216–222.

Стельмашук Г. Г. Пограбування України триває // Образотворче мистецтво. – 1998. – № 1. – С. 40.

Стельмашук Г. Г. Поруйновані святині відроджуються // Наше життя. OUR Life. – New York, 1998. – № 12. – С. 1–2.

Стельмашук Г. Г. Сукні від Оксани Ступак // Жінка. – 1998. – № 11/12. – С. 8.

Стельмашук Г. Г. Чи заслуговуємо кращої долі? // Універсам. – 1998. – № 1/2. – С. 32, 46–48.

Стельмашук Г. Г. Жінка у відродженні української духовності // Наше життя. OUR Life. – New York, 1999. – № 2 – С. 1–4. – Про творчість української поетеси, етнографа й мистецтвознавця Майї Білан.

Стельмашук Г. Г. Лідія Бурачинська. Штрих до творчого портрета // Наше життя. OUR Life. – New York, 1999. – № 3. – С. 5–8.

Стельмашук Г. Г. Народне вбрання на Гуцульщині // Артанія: Альманах. – 1999. – Кн. 5. – С. 51–57. – У співавт. з М. Білан.

Стельмашук Г. Г. Буковинський народний стрій // Народознавчі зошити. – 2000. – № 4. – С. 764–765.

Стельмашук Г. Г. Жіноча асоціація „Взаємодія” у Львові // Наше життя. OUR Life. – New York, 2001. – № 12. – С. 8.

Стельмашук Г. Г. Прасивина з Поліської землі // Берегиня: вид. Педагогічна преса. – К., 2001. – №2.

Стельмашук Г. Г. Творчість Лариси Ісків. Народні строї та гобелени // Гуцульщина. – Торонто, 2001. – № 63. – С. 12–13. – У співавт. з М. Білан.

Стельмашук Г. Г. Збагачено мистецьку спадщину // Образотворче мистецтво. – 2003. – № 1. – С. 57.

Стельмашук Г. Г. Мовою пластичних форм // Образотворче мистецтво. – 2003. – № 3. – С. 48. // Про художнє ковальство Костянтина Білана.

Стельмашук Г. Г. Покликаний мистецтвом. // Народознавчі зошити. – № 3–4. – Львів, 2004. – С. 605–606. Стаття про Володимира Овсійчука.

Стельмашук Г. Г. Вченому і педагогу – 50. // Орест Голубець: бібліографічний покажчик. – Львів, 2004. – С. 9–10.

Стельмашук Г. Г. Володимир Овсійчук // Українське мистецтво. – К., 2004. №3. – С. 119.

Стельмашук Г. Г. Чи заслуговуємо кращої долі. // Міст: мистецтво, історія, сучасність, теорія / НСХУ. Інститут проблем сучасного мистецтва. АМУ, ХДААДМ, Спілка критики та мистецтв. КОНСХУ. ФСРМ. – К., 2005. – С. 263–262.

Стельмашук Г. Г. Зеновія Шульга – художник, педагог, дослідник, менеджер. // Образотворче мистецтво. – 2007. – №2. – С. 24–26.

Стельмашук Г. Г. Василь Ярич. Творчий портрет скульптора.

// Образотворче мистецтво. – 2007. – №2. – С. 27.

Стельмашук Г. Г. Роман Дмитрик. Творчий портрет (художнє скло). // Образотворче мистецтво. – 2007. – №2. – С. 28.

Стельмашук Г. Г. Лев Скоп. Творчий портрет (церковне малярство). // Образотворче мистецтво. – 2007. – №2. – С.29.

Стельмашук Г. Г. Костянтин Білан. Творчий портрет (художнє ковальство). // Образотворче мистецтво. – 2007. – №2. – С.30.

Стельмашук Г. Г. Олег Дергачов. Творчий портрет (графіка). // Образотворче мистецтво. – 2007. – №2. – С. 31.

Стельмашук Г. Г. Андрій Винничок. Творчий портрет (малярство). // Образотворче мистецтво. – 2007. – №2. – С. 32.

Стельмашук Г. Г. Світлана Ярич. Творчий портрет (графіка). // Образотворче мистецтво. – 2007. – №2. – С.33.

Стельмашук Г. Г. Провідник сакрального мистецтва. // Образотворче мистецтво. – 2008. – № 1. – С. 102–103.

Стельмашук Г. Г. Творчі пошуки Марти Сухані. //Образотворче мистецтво. – 2008. – № 1. – С. 136–137.

Стельмашук Г. Г. Василь Шостопалець і Кераміка Сокаля /Автор концепції і текстів Г. Івашків.–Львів: Інститут народознавства НАН України, Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ, 2007. – 136 с.– Вісник НТШ. – Ч. 41, весна – літо. – Львів, 2009. – С. 62–63.

Стельмашук Г. Г. Творчі пошуки і здобутки Лариси Іськів. // Образотворче мистецтво. – 2009. – № 3. – С. 48–49.

Стельмашук Г. Г. Українське декоративно-ужиткове мистецтво. Бути чи не бути? Образотворче мистецтво. – 2009. – № 3. – С.28–31. У співавт. з М.С. Білан.

Стельмашук Г. Г. Мистецький автограф // Віче / Журнал Верховної Ради України. – К., 2010. – С. 66–68.

Стельмашук Г. Г. Традиційне вбрання українців. // Народне мистецтво: до 360-річчя утворення козацької держави. – 2009. – №.1-2. – 2010. – № 3-4. – С. 206–214.

Стельмашук Г. Г. Художній метал Олега Гаркуса: традиції та інновації // Образотворче мистецтво. – 2012. – №3-4. – С. 22–23.

Стельмашук Г. Г. Українські мистецькі виставки у Львові (1919-1939). Довідник, антологія мистецько-критичної думки. Упоряд. Р. М. Яців. Львів: Львівська національна академія мистецтв; Інститут народознавства НАН України, 2011. – 695 с. // Образотворче мистецтво. – 2012. – №3-4. – С. 174–175.

Стельмашук Галина. Мистецтво ХХ століття: український шлях. // Образотворче мистецтво. – 2013. – №1. – С.137.

Упорядкування видань

Мистецтвознавчий автограф / Збірник наукових праць кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв. Вип. 1. / Гол. ред. і упоряд. Г. Стельмашук. – Львів, 2006. – 168 с.

Мистецтвознавчий автограф / Збірник наукових праць кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв. Вип. 2. / Гол. ред. і упоряд. Г. Стельмашук. – Львів, 2007. – 268 с.

Мистецтвознавчий автограф / Збірник наукових праць кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв. Вип. 3. / Гол. ред. і упоряд. Г. Стельмашук. – Львів, 2008. – 431 с.

Мистецтвознавчий автограф / Збірник наукових праць кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв. Вип. 4-5 / Гол. ред. і упоряд. Г. Стельмашук. – Львів, 2009 – 2010. – 400 с.

Мистецтвознавство України. Збірник наукових праць. Спецвипуск збірника праць українських мистецтвознавців, присвячений питанням історії й теорії образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, дизайну, музики, актуальним проблемам сучасної культури, що стосуються західного регіону України. // Національна академія мистецтв України. Упоряд. Г. Стельмашук. – Львів: Афіша, 2011. – 424 с.: іл.